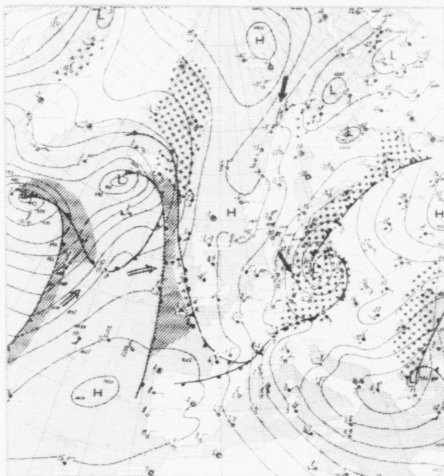

Mynd 5

um árstíðina, og hvussu isobarurnar ganga.

Lágtrýstini her á okkara leiðum hava sín uppruna vesturi í Atlants-havinum, og flytast tey vanlgja norður- og eysturyvir. Hvussu tey flytast og hvussu skjótt, velst um vindin í erva, og hvussu hátrýstini liggja á jórðini.

Vindin í erva skulu vit ikki koma inn á her.

Tá eitt lágtrýst mætir einum hátrýsti, sleppur lágtrýstið ikki víðari, uttan so at hátrýstið eisini flytur seg, ella lágtrýstið sleppur rundan um hátrýstið.

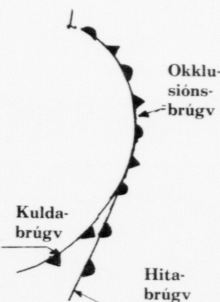
Reglan er tann, at hátrýst stýra lágtrýstum.

Um nú fleiri hátrýst eru, t.d. eitt eystan fyri, á Skandinavisku hálvoyinni, eitt sunnanfyri (hátrýstið við Asorurnar) og eitt norðanfyri (kuldahátrýstið í Grønlandi), so kann tað henda, at lágtrýstið verður liggjandi, lí eitt ella fleiri av hátrýstumum »fara til gongu«, ella lágtrýstið smýgur sær millum tvey.

Hetta, at eitt lágtrýst verður liggjandi, hendir ofta nærindis Føroyum, og verður tað ofta sama veður (oftast illveður) í fleiri dagar.

Eitt lágtrýst vil altið royna at hopa undan einum hátrýsti. Jú nærri hátrýst og lágtrýst liggja hvørjum øðrum, størri verður trýstmunurin, og harav meiri vindur.

Tá eitt lágtrýst við brúgvum flytur seg eysturyvir, gongur kuldabrugvin oftast skjótari enn hitabrugvin, og fær hon at enda hesa aftur (men fer aldri fram um). Tá hava vit eina »Okklusiónsbrugv« (mynd 4).

Mynd 4. Okklusiónsbrugv

Á einum rættliga breiðum øki við »Okklusións-brúnnar« er samregn.

Hvussu skjótt ein kuldabrugv flytur seg, hevur eisini nakað at siga, hvussu veðrið verður við

hesa. Gongur kuldabrugvin skjótt, kann ein rokna við toru og grovum regn-ælingi, tá tað er lýtt í veðrinum og heglingssælingi, tá kalt er, men skjótt »stökkur hann vestur um«, og tað klárar í.

Gongur kuldabrugvin seinni, verður regn- og kavaælingur, alt eftir hitanum í luftini.

Ein kann á veðurkortinum siggja, um kuldabrugvin gongur skjótt ella seint. Um stökkurin á isobarunum við kuldabrugvina er stórir, sum á mynd 1, gongur henda skjótt, og skiftir ættin knappliga, ta kuldabrugvin er farin framvið. Hetta er tað, menn kalla »Hann stökkur vestur um«. Um stökkurin er minni, ella ongin sum á mynd 8 og 9, gongur kuldabrugvin seinni. Tá stökkur ættin ikki, men broytist meir líðandi. Tá gongur tað eisini nakað longur, til tað klárar í.

Nøkur veðurkort

Mynd 5. Her eru tvey lágtrýst vesturi í Atlants-havinum og eitt hátrýst við Svalbard. Suður úr hesum gongur ein hátrýstryggur til eitt annað hátrýst millum Føroyar og Noreg. Hesi hátrýstini

gera tað, at lágtrýstini vestanfyri ikki sleppa eysturyvir, men flyta seg í landnyrðing ella norður-eftir.

Skákstrikurnar við brugvarnar vísa økið, har tað regnar. Norður úr tí eystara lágtrýstinum, norður um Jan Mayen kavar tað (stjórurnar vísa hetta).

Í Hetlandi er gott veður, men kalt, ÷ 3 stig.

Í Føroyum er enn gott veður, skýggjað og ættin er sunnan, 5–7 m/sek. Regnið vestanfyri nærkast, so ivaleyst ferð at regna skjótt. Hitin er 2 stig.

Í eystur- og miðeuropa kavar eisini (lágtrýst í Eysturýsklandi og Polen).

Mynd 6. Hátrýsti vestan fyri Føroyar merkir, at tað er gott veður í Føroyum, men tað regnar (skákstrikurnar vísa okklusións-brúnnar) á Kappanum og í ein landsynning úr honum.

Annars er veðrið gott yvir alt økið, kortið fevnir yvir.

Mynd 7. Látrýst við brugvum í útsynning úr Íslandi. Skákstrikurnar vísa regnøkið við brugvarnar.

Ein hátrýstryggur fer

Mynd 7

yvir Føroyaleiðunum, og merkir hetta, at veðrið er gott har.

Tá rættliga kalda veðrið í Suðureuropa (t.d. bert 3 stig í Madrid) skyldast tí koldu luftini, sum rekur framvið isobarunum langt norðan frá og suðuryvir.

Analysukort og prognosukort

Veðurfrøðingarnir gera fyrst eitt veðurkort, sum visir, hvussu veðrið er um tað mundið, teir hava upplýsingarnar frá. Hetta kallst eitt »Analysukort«. Burtur úr hesum gera teir síðan eitt kort, sum visir, hvussu teir rokna við, veðrið verður 24 tímar (ella meir) seinni. Hetta kallst eitt »Prognosukort«.

Mynd 8 visir prognosukortið fyri friggjadagin 13. januar kl. 06.00 í ár (tá ódnin var), sum enska veðurstöðin BRACKNELL sendi.

Mynd 9 visir analysukortið fyri sama mundið. Tað sæst, at tey líkjast rættliga væl, so her hava veðurfrøðingarnir ætlað væl. Tað gera teir ikki altið!

Tíverri er tað so, at tá illveður er, er ofta nógv

órogv í atmosferuni, og sæst hetta ofta á kortinum, so tey verða ikki so týðulig, men ódnin, sum so mong kendu sviðan av, sæst týðuliga sunnan fyri Ísland. Tað hampuliga ella góða veðrið, sum var hósdagin 12. januar, skyldast hátrýstryggini, sum nú liggur millum Føroyar og Noreg og suður gjøgnum norðsjógvin.

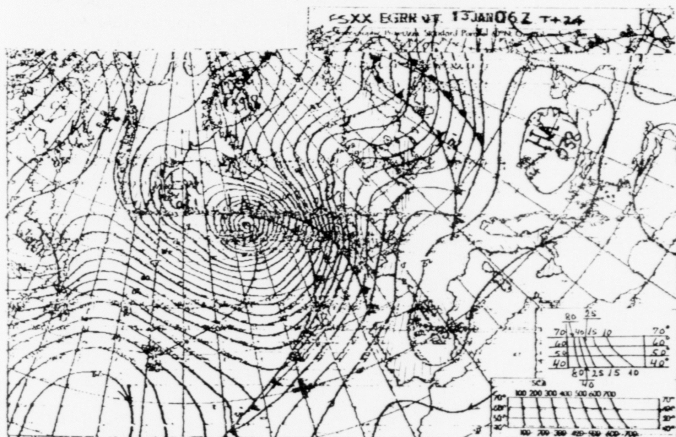
Máta vit vindin við Føroyar 13. januar kl. 0600, fáa vit 40.3, umleið 12-15 m/sek. av landsynningi suðri.

Við hitabrugvina norðan fyri Írland var vindurin 80.3, umleið 25-28 m/sek. Ættin sunnan ella landsynningur sunnan. Ein hátrýstryggur sæst eisini suður-vestur úr Kappanum.

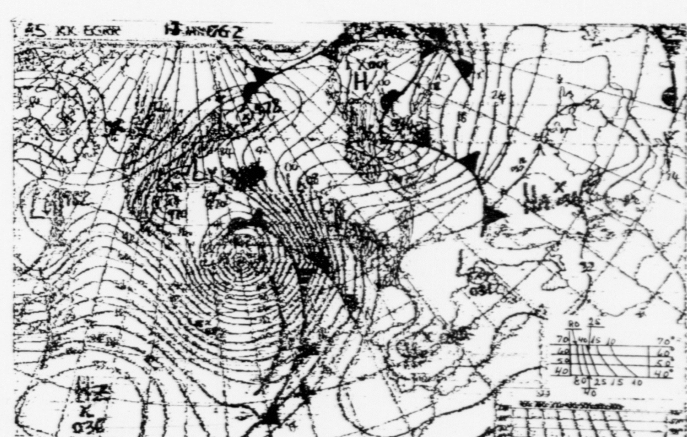
Tá eru sjálvandi nógv onnur víðurskipti, sum eru avgerandi fyri, hvussu veðrið verður, men ilt er at gera við, hvussu nógv ein eigur at taka við í eini blaðgrein sum hesi, so best man vera at gevast nú, so hetta ikki verður ein bók, heldur enn ein blaðgrein.

Vónandi hevur lesarin fingið eina hylling á tí at lesa eitt veðurkort.

Ólavur á Heygum

Mynd 8. Prognosukortið fyri 13. januar 1989, kl. 0600.

Mynd 9. Analysukortið fyri 13. januar 1989, kl. 0600.